

Finansdepartementet
Fi2025/00348

2025-06-25

Remissvar på betänkandet En effektivare organisering av mindre myndigheter – analys och förslag

Adda tackar för möjligheten att lämna svar på remissen av betänkandet En effektivare organisering av mindre myndigheter – analys och förslag (SOU 2025:13).

Adda AB (Adda), inkl. dotterbolaget Adda Inköpscentral AB (Adda Inköpscentral) ägs av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) till 98 % och övriga 2 % av 256 kommuner. Vi erbjuder tjänster och produkter inom digitalisering, hållbar försörjning och kompetensutveckling.

Sammanfattning

- Vi instämmer i utredningens förslag om att effektivisera den offentliga förvaltningen och att skapa bättre förutsättningar för offentliga upphandlingar.
- Adda har inga synpunkter på hur staten organiserar sitt upphandlingsstöd.
- Adda föreslår att statens uppdrag renodlas genom att uppdraget för samordnade ramavtal inom IT-området för kommuner och regioner avregleras och att förordningstexten, om Statens Inköpscentrals ansvar för samordnade ramavtal inom IT för kommuner och regioner, utgår.

Statens inköpscentrals uppdrag avseende IT

Enligt 8 a § förordning (2007:824) med instruktion för Kammarkollegiet har SIC uppdraget att anskaffa samordnade ramavtal avsedda för andra statliga

myndigheter. Inom IT-området omfattar ansvaret, enligt samma bestämmelse, hela den offentliga förvaltningen, vilket inkluderar både kommuner och regioner.

Våra synpunkter och förslag till alternativ organisering

Vi anser att utredningens förslag att överföra hela SIC:s ramavtalsupphandlingsuppdrag, inklusive IT för kommuner och regioner, till Upphandlingsmyndigheten inte fullt ut beaktar kommuners och regioners behov och perspektiv inom IT-området. Utredningen nämner inte uttryckligen möjligheten att ändra statens uppdrag. Vi menar att en sådan lösning vore mer ändamålsenlig och tar bättre tillvara de synergier och specifika behov som kommunerna och regionerna samt deras bolag har. Utredningen hade i uppdrag att analysera om de mindre myndigheternas verksamhet och uppgifter är motiverade offentliga åtaganden, och om dessa i så fall bör utföras av staten, i syfte att renodla statens uppdrag. Vi bidrar till det senare genom följande förslag.

Vårt förslag är därför att ansvaret och uppdraget för samordnade ramavtal inom IT-området för kommuner och regioner avregleras och att förordningstexten, om SIC:s ansvar för samordnade ramavtal inom IT för kommuner och regioner, utgår.

Motivering

Effektivare upphandling och avtalsuppföljning med en nationell inköpscentral

Att centralisera upphandlingarna av IT genom en nationell inköpscentral kan erbjuda flera fördelar, bl.a. effektivisering, lägre kostnader för upphandling och avtalsuppföljning, bättre villkor och priser genom att samla större volymer, tydligare och mer direkt kommunikation samt enklare att upprätthålla enhetliga avtal och villkor. Offentliga medel kan därmed användas mer effektivt.

Adda har nödvändig kompetens och fokuserar på kommuner och regioner

Adda Inköpscentral visar i en nyligen genomförd GAP-analys att inköpscentralen, med utgångspunkt i befintliga ramavtal och planerad upphandlingsplan, täcker cirka 90 % av SIC:s nuvarande avtalsportfölj inom IT-området. Detta visar på att relevant kompetens och operativ kapacitet redan finns etablerad och fortsatt kommer att utvecklas med fokus på kommuners och regioners behov. Adda har för ändamålet inrättat en särskild avdelning för digitalisering och innovation.

Utredningen identifierar risker med intressekonflikter när upphandlingsstödjande och operativ upphandlingsverksamhet samlas i samma organisation. Att samla både statens, kommunernas och regionernas IT-upphandling hos en statlig myndighet kan potentiellt öka risken för att den kommunala sektorns specifika intressen och prioriteringar får stå tillbaka.

Adda Inköpscentral arbetar uteslutande med att tillvarata kommuners och regioners, dvs. den kommunala sektorns, försörjningsbehov genom upphandling av nationella ramavtal samt inrättande av dynamiska inköpssystem. Vi har själva, och genom våra ägare SKR, omfattande kontakter med den kommunala sektorn.

Adda Inköpscentral har därför en djup förståelse för kommuners och regioners specifika behov och utmaningar. En statlig myndighet har inte samma förutsättningar. Genom ett kontinuerligt och nära samarbete med kommuner och regioner identifierar och tillgodoser vi deras behov. Denna typ av samverkan är något som SIC saknar. För att kunna hålla jämna steg med den snabba tekniska utvecklingen inom området är detta samarbete av stor vikt.

Vid en avreglering av det nationella uppdraget inom IT-området kan Adda ta tillvara befintliga investeringar som fokuserar på den kommunala sektorn samtidigt som vi bygger vidare på den portfölj som redan finns på Adda Inköpscentral.

Handslaget – en samordnande kraft för kommunernas digitalisering

Adda är – tillsammans med SKR och Inera – drivande i SKRs Handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering. Arbetet leds av SKR och utförs av Adda och Inera. Handslaget är en nationell kraftsamling där landets kommuner gått samman för att möta de utmaningar som välfärden har och för att stärka verksamheterna genom digitalisering. Genom handslaget har kommunerna fått tycka till om vilka åtgärder som ska prioriteras på nationell nivå. Vi anser att SIC:s ansvar för att upphandla IT-ramavtal och förhandla de s.k. volymavtalen för kommuner och regioner kan motverka detta syfte och därmed försvåra Handslagets genomslagskraft.

Regeringen beslutade nyligen en ny digitaliseringsstrategi för 2025–2030, där handslaget omnämns. Vi anser att de delar i strategin som avser välfärden och den offentliga förvaltningen kan få bättre genomslag i den kommunala sektorn om Adda Inköpscentral får möjlighet att täcka deras behov exempelvis inom ramen för Handslaget.

Sammanfattningsvis anser vi att SIC:s uppdrag bör renodlas genom att myndighetens ansvar för kommunernas och regionernas IT-upphandling utgår.

Vi uppmanar regeringen att beakta ovanstående i den fortsatta beredningen av utredningens förslag.

Addas vd Malin de Verdier har fattat beslut om yttrandet efter föredragning av bolagsjuristen Ebba Bertilsson. I handläggningen har Olof Molander, senior rådgivare (avgående chef för Adda Inköpscentral) och chefsjuristen Åsa Edman deltagit.

Malin de Verdier

VD

Adda